

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

58. An quasi possessio iurisp. seu præsentandi, qualem habet patronus putatitius, & qualis acquiri potest ex unica præsentatione, transeat ad hæredes absque nova approbatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Questio 54. Vtrum juspat. transeat in feudatarium seu Emphyteutam, si castrum, cui annexum est, infundetur vel detur in Emphyteusim?

Respondeo affirmativè. Barb. loc. cit. num. 240. citans Azor. p. 2. l. 6. c. 20. q. 12. Campan. loc. cit. num. 361. de per se autem dari nequit in feudum. c. cum secundum. c. ex literis. h. t. Barb. ibidem num. 241. Lamb. loc. cit. q. 2. a. 29. num. 35.

Questio 55. An publicatis & fisco additis omnibus bonis patroni ob crimen, jus quoque patronatus transeat ad filium, an vero remaneat apud filium illius aut heredes?

1. Respondeo: dum juspatro. reale est, seu annexum castro, vel aliis bonis, in dicto casu etiam transire ad fiscum secularem. Etsi enim Princeps secularis non possit per se ac directè privare patronum jurep. ob delictum patroni; quia laicus juspatr. habet non ex concessione Principis secularis, sed Ecclesie; si tamen bonorum universitas cui jusp. annexum est, confiscetur, tunc accessoriè & indirectè etiam jusp. ad fiscum transit, & nullatenus remanet apud filios aut heredes: non secus ac si inter duos laicos lis esset super bonis, quibus jusp. adheret dicta per judicem laicum, ad què cognitio spectat, de bonis sententià, ejus virtute consequenter jusp. transit in victorem.

2. Si verò jusp. est personale, seu per se, & singulariter consistat, non annexum ulli castro vel aliis bonis, tunc, cum sub confiscatione omnium bonorum non contineatur, remanebit penes delinquentem, donec is eo privetur per sententiam judicis. Garc. p. 5. c. 9. num. 26. & seg. citans Aufreium de potest. seculari. Reg. 4. Gigas & alios relatos per Lamb. & Roch. Barb. loc. cit. num. 238. seg. Pirh. num. 57. citans Abb. in c. cum laici. h. t. num. 3. Azor. dicto c. 20. q. 14. Barb. in c. ex literis. h. t. num. 9. Porro post latam sententiam privatoriam judicis Ecclesie juspat. hereditarium transmissibile ad heredes, etiam extraneos, exspirat, & Ecclesia manet libera, si verò jusp. est sanguinis, & pertinet ad familiam, transibit ad consanguineos juxta dispositionem fundatoris. Garc. loc. cit. num. 29. ex eo Pirh. cit. num. 57. Non secuta tamen dicta sententià privatorià jusp. hereditarium transit ad heredem ex testamento, vel ab intestato ipsius condemnati, eo defuncto, praterquam ob crimen heredis. in quo ipso jure existit privatus. Garc. num. 30. & 31. plura de hoc infra, ubi de amissione Iurisparronatus.

Questio 56. An, & qualiter jusp. hereditarium per hereditariam successionem transire possit ad monasterium seu religionem.

Respondeo: potest; idque duplici modo. Primò: Si monasterium bonorum in communi capax, instituat heres à patrono laico, tunc enim cum universitate bonorum hereditatis accessoriè transibit. Secundò: si patronus laicus fiat religiosus, per talem ingressum omnia ipsius bona acquiruntur monasterio, adeoque & jusp. Pirh. num. 59. citans Tamb. de jure Abb. ro. 3. d. 9. q. 28. num. 1. & efficitur Ecclesiasticum, ut dictum supra. Lott. l. 2. q. 11. num. 26. Si tamen Jusp. jure sanguinis delatum sit ad patronum, qui religio-

P. Lewren. Fori Benef. Tom. 11.

nem ingressusest, monasterium jus presentandi habebit tantum durante vità monachi, & post ejus obitum transibit ad illius consanguineos. Pirh. ibid. ex Tamb. loc. cit. num. 2. & Garc. p. 5. c. 1. n. 555.

Questio 57. An jus patronatus transferatur cum hereditate sine consensu Episcopi?

Respondeo affirmativè, quia transit cum universitate bonorum. Corrad. l. 4. c. 5. num. 3. citans Vivian. de jurep. l. 4. c. 1. num. 17. Roch. & c. Sic quoque non egetur consensu Ordinarii in fidei commissaria dispositione pro juspat. inclusione, sive dum ex mente testatoris transit in fideicommissarium universalem. Card. de Luca. de jurepat. d. 60. num. 4. Secus est de jurep. quod titulo legati, seu quovis titulo alio particulari transfertur in laicum; necessarius enim est tunc consensus Ordinarii. Corrad. loc. cit. num. 5. Non tamen is est necessarius, ubi principaliter & de per se transfertur in Ecclesiam vel locum religiosum. Corrad. num. 6. idem est de fidei commissio particulari, quod principaliter ac singulariter ordinatur super ipso jurep. in favorem, utpote quod importat idem, quod legatum, ac propterea & illius & donationis jure regulandum exigit Ordinarii consensum, de Luca. ibid. Non tamen, ubi agitur de jurep. reali, seu annexo castro, super quod principaliter substantiatur legatum vel fidei commissum, opus est hoc consensu; uti nec, dum ordinatur hoc fideicommissum principaliter super ipso jurepat. in favorem compatroni. vel Ecclesie. Card. de Luca. loc. cit. d. 56. num. 5.

Questio 58. An quasi possessio jurisparr. seu presentandi (qualem habet patronus putativus, & qualis acquiri potest etiam ex unica presentatione, facta nimirum bonà fide & animo utendi jure suo, sciente & patiente illo, in cujus præjudicium queritur possessio & admissio, dum vi illius institutus rector, ipsi habitus tanquam rector in possessione Rectoria, de quo vide Barb. juris Eccl. l. 3. c. 12. à num. 186.) transeat ad heredes absque nova apprehensione?

1. Respondeo negativè. Barb. ibid. num. 19. citans plures Rota decisiones. Corrad. l. 4. c. 4. num. 17. dicens, hanc sententiam in notoria praxi receptam, & à Rota semper tentam. Item Card. de Luca in summ. juris, num. 84. dicens, non suffragari in hoc laicalia statuta decernentia, continuationem possessionis defuncti in heredem; cum non detur laicis potestas in hujusmodi spiritualibus decernendi. Contra Lamb. p. 1. l. 2. d. 22. q. 3. & Roch. eò quòd sicut in corporalibus possessio non transeat ad heredes, etiam suos seu non externos, siue nova apprehensione, ita nec in corporalibus; quia cum possessio sit quid facti, & ea, quæ facti sunt, factum exigant, non potest transferri de una persona in aliam; nec dicitur acquisita, nisi corporaliter apprehendatur, adeoque nec in istis incorporalibus quasi possessio transit sine actu facti. Unde licet testator jam presentaverit semel modo dicto, tamen ista quasi possessio non est translata in ejus filios, aliòve successores seu heredes siue nova apprehensione, id est, sine novo usu seu exercitio juris presentandi, adeoque hanc quasi possessionem non potest

est prætendere hæres ex propria personâ, dum nunquam præsentavit; cum possessio antecessoris non possit dici possessio successoris, sed diversa, ita ut illa, quæ fuit penes defunctum, fuerit extincta, & alia nova in hærede producta per actum proprii facti. ita Corrad. qui addit, hæc procedere stante etiam statuto de continuanda possessione in hæredem; certum enim esse, id sibi locum non vendicare.

2. Nihilominus dum possessio, non ratione personæ, sed ratione dignitatis vel officii aut beneficii quæ sita est, ipso jure in successorem transit, dum non personæ possessoris sed, ipsi dignitati vel beneficio quæri dicitur possessio. Card. de Luca. loc. cit. num. 85. quin & inter privatos transfertur possessio sine actuali apprehensione per cessionem, quæ fiat per actum inter vivos, etiam per ultimam voluntatem, ubi adjicitur clausula constituti effectum sortitura præambulâ horæ constitutis cum solita clausula *ex nunc pro tunc*. Card. Luca. num. 86.

Quæstio 59. qualiter descendit à patrono deducatur in patronatu tam gentilitio simplici quàm mixto.

1. **R**espondeo: in genere circa descenditiam illam à fundatore, cum res sit sæpe intricata, maximè ubi ea ducitur ab antiquo, propter varios eosque improprios loquendi modos, quibus plerumque utuntur fundatores, regulam aliquam dari non posse, quàm quod verba secundum materiam subjectam, & communem loquendi modum sint arripienda. Lott. l. 2. q. 11. num. 49. & seq. quare

2. Respondeo secundò in specie: si fundator sibi & suis parentibus reservavit patronatum, cum vanum tunc sit referre hanc ejus dispositionem usque ad tritavum, quoutque aliàs ascendentes veniunt nomine parentum, vox illa *parentes* inflectenda ex subjecta materia, & secundum communem vulgi opinionem, ut significet agnatos. Lott. num. 52. citans Tiraq. de retract. §. 1. gl. 8. num. 1. Menoch. l. 4. præsumpt. 88. n. 18. Peregr. de fidei comm. l. 22. num. 31. Riminal. conf. 303. nu. 2. Porro agnatio duplex est: Prima in genere, dicta comprehensiva; altera in specie, dicta affectiva, quæ quis dependet à persona ipsius fundatoris vel alterius, ac ipse reservavit patronatum. Lott. *ibid.* quò ad priorem opus est duplici reflexione, unâ, quæ respiciatur qualitas lineæ, unde originatur, nimirum num sit directa, num transversa. Altera, quæ respiciatur qualitas personarum, quæ in tali linea supponuntur. Unde

3. Respondeo tertio: si fundator usus fuerit verbis, quæ per se restrinxerit ad lineam suam effectricem seu directam v. g. dicendo; *reservo patronatum pro me meisque descenditibus*, seu pro liberis meis (quod idem est, l. liberorum. de verb. signif.) vel pro Titio ejusque descenditibus: non comprehenduntur alii quàm procreati ab ipso fundatore, vel à Titio, cui patronatum reservavit: Si verò dixerit; *pro me meisque agnatis*: censetur voluisse comprehendere omnes, qui sunt de ejus agnatis, sive sint positi in linea recta, sive transversa; hi enim omnes veniunt nomine agnatorum, ut sumitur ex *aurben. de hæred. ab intest. in principio*, juxta Menoch. conf. 424. num. 33. Lott. num. 54.

4. Respondeo quarto: major difficultas est, dum usus fuit termino æquivoco respectu voca-

torum, illumque in super qualificaverit alio termino itidem æquivoco, uti sæpe contingit in termino *linea* (quæ est collectio personarum ab eodem stirpe descenditium, gradus continens & numeros distinguens. Anch. conf. 93. num. 9. Barbat. in l. cum accuratissimi. num. 125. c. de fidei comm. eaq; duplex; recta continens ascendentes & descendentes; & transversa seu inflexa, continens transversales) tunc attendendum ad terminum ei adjectum, & ad personam, quam respexit in reservatione patronatus; nimirum an adjecta sit materialiter & effectivè, an subjectivè & contentivè, ut loquitur Lott. num. 59. & 60. Tametsi enim id *linea* in dubio accipiat pro recta, id tamen procedit, ubi relatio seu reservatio est ad lineam alterius; sic si filius suis masculis substituat proximum agnatum ex linea paterna, ea substitutio nequit referri ad lineam effectricem seu directam fundatoris; si enim vocasset eos, qui essent de linea sua, patet referri etiam rectam, eò quòd dictum pronomen verificetur in suo significato tam in linea contentiva quàm effectiva; hoc est, tam pro ut comprehendit & lineam rectam & transversam, quam dicit solam rectam. Lott. num. 61. adeoque sufficit, aliquè descendere à fratre fundatoris vel alio transversali patris fundatoris: datâ enim possibilitate comprehensionis transversalium, hæc vox *linea* nunquam intelligi potest de effectiva tantum, nisi per adjectam vocem explicata esset qualitas lineæ v. g. dicendo: *ex linea paterna* (quod idem est ac *ex paterna parte*) cum verba ista stent tantum pro termino differente ad exclusionem femininarum, non autem ad significandam agnationem effectivam. Lott. num. 64. & seq. juxta decis. Rot. in *Mediolan. patronatus*. 19. junii. 1617. Eandem æquivocationem agnoscit Bald. l. 3. conf. 334. num. 6. & seq. apud Lott. num. 63. in ista voce *Proles*, quamvis subdat, ex communi usu loquendi eam inclinare ad lineam effectivam, & per eam, si alternata adjecta sit, declarari vocem *linea*, ut significet lineam effectivam.

5. Respondeo quinto: quò ad alterum, nempe quò ad considerandam qualitatem personarum, dum fundator qualificat, quos vocat, seu pro quibus reservat patronatum aliquo termino juris, qui possit etiam secundum vulgarem sensum intelligi tam de feminis (quæ capaces sunt juris, nisi vulgaris sint conditionis & absque ulla dignitate. Abb. in *Cap. fin. h. t.* num. 7. Lamb. l. 2. p. 3. q. 4. a. 19. num. 8. apud Lott. num. 68.) quàm de masculis, censendus est comprehendisse & feminas & earum descendentes, salvâ tamen gradus prærogativâ. Lott. num. 69. ut si vocavit *consanguineos*; hic enim terminus etiam sumatur strictè pro duobus fratribus vel sororibus ex eodem patre. l. 1. ff. de su. & leg. hæred. l. amite. c. cum de success. & largè pro agnatis tantum, exclusis cognatis, l. 1. & c. consanguinitas, Card. de legit. hæred. largissimè tamen (in quo sensu potissimum usurpatur vulgo hæc vox. Beroijs l. 2. conf. 95. num. 10.) sumitur pro quibusvis conjunctis sanguine, sive ex parte patris, sive matris. Lott. à num. 70. adeoque, cum de patronatu agitur, sub hac appellatione veniunt omnes sanguine juncti, etiam à sola matre procedentes, et si hi aliàs simpliciter vocentur propinqui, & ad distinctionem Agnatorum cognati. Lott. à num. 71. citans Tiraq. de retract. §. 1. gl. 9. num. 1. & 200. *Fustr. de substit.* 4. §. 65. num. 3. juxta decis. Rot. in *Legobienh capellanie*. 24. Jan. 1624. Idem & multò